

Frederiksborg Amts 3dje Valgkreds (B. Dinesen), har jeg haft den Fornøjelse i mange Aar at forhandle militære Spørgsmaal. Jeg ved ogsaa meget godt, at hans Ideal er den almindelige Værnepligt. Jeg har ikke haft i Sinde og har heller ikke i Sinde nu at gaa ind paa denne Betragtning, skønt jeg nærer en fra hans højt afvigende Mening i saa Henseende. Jeg har aldrig forstaaet og forstaar heller ikke endnu, at man hver Gang, der er Tale om den almindelige Værnepligt, straks marcherer op med Nationalitetsfølelsen og vil knytte den dertil, saaledes at man skulde være mere værnfølende for sit Fædreland og skulde laas ganske anderledes i Kampens Tid, naar man staar under den almindelige Værnepligt, end naar man ikke staar under den. Maa jeg saa spørge, hvorledes kan man da berømme vore Krigere for Tapthed i de Krige, vi have ført i denne Menneftaalder eller i dette Aarhundrede, for det har netop været under Stillingsvæsenet? Stillingsvæsenet har aldrig floreret stærkere nogen Sinde end lige før og i 1864, men der er dog vist ingen, der vil staa op her og anklage vore Soldater for, at de ikke fuldt ud have gjort deres Pligt alligevel. Det er først ved Hærloven af 1867, at man kom ind paa den saakaldte almindelige Værnepligt — jeg siger med Forsæt: den saakaldte, for det er jo slet ikke nogen almindelig Værnepligt, det er jo kun en Illusion med den, og det kan jeg forførdelig ikke lide. Jeg vil derfor raade det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3dje Valgkreds, hvis vi nu komme ind paa en Forhandling paa ny: Kom saa hellere rent og stærkt frem med den almindelige Værnepligt og forlang, at alle og enhver, der kunne bære Vaaben for Fædrelandet, komme til at bære dem, og lad os saa se, hvor store Tal vi ville saa, og hvor store Kammer man behøver for at saa dem passede ind deri. Jeg siger det for Alvor, for, naar man klæber en saa alvorlig Følelse dertil som det, at man skulde blive tapre og bedre Kriger, naar man har den almindelige Værnepligt, end naar man ikke har den, saa snuffer jeg nok, at det maa saa en fyldigere Udvikling, end det hidtil har haft. Jeg søger for mit eget personlige Vedkommende, at jeg har taget min Del af Soldaterbyrden paa mig ogsaa i alvorlige Tider, men det

var under den største Florering af Stillingsvæsenet; jeg har haft Stillingsmænd staaende ved Siden af mig, Folk, der altsaa vare gaaede i Krig for Benge, og jeg kan sige til deres Nos, at de vare lige saa tapre som nogen anden tapper Soldat; jeg spørrede ikke det mindste, der hindrede dem i at udføre deres Pligt som Soldater i enhver Henseende, og det er jeg sikker paa ogsaa vilde ste i Fremtiden. Nej, mine Herrer, det er Talemaader, man bruger, og jeg frygter for, at det skjuler sig derunder en Øyst til at drive os langt videre, end vi bør gaa i pekuniær og økonomisk Henseende med vort Hærvæsen ved at labe dette skønne, nydelige, fædrelandstærlige Sindelag til. For Resten skal jeg ved samme Lejlighed bemærke, at det er ikke sjældent, at man fra militær Side hører som almindelig Talemaade, at naar de særlig have været ivrige for at deltage som militære, er det deres Fædrelandssind, der har drevet dem dertil og holdt dem oppe. Jeg vil ikke spytte over den Slags Følelser, tværtimod, jeg kan endog gerne sige, at for mig ere de hellige; men jeg spytter over, at man bruger dem til dagligdags, bruger dem paa Steder, hvor de ikke høre hjemme. Det skulde man ikke gøre. Enhver af os, der har en anden Betragtning, end de Herrer, har Ret til at forlange, at de tro om os, at vi ere lige saa fædrelandssindede som de, og jeg maa nok spørge, hvorfor skulle vi ikke være det? Vi leve dog i det samme Fædreland, og alt, hvad der her foregaaer, komme vi til at bære Vren eller Stammen for, alt som vi styre og regere. Dersom kunde jeg ønske, at man i Fremtiden tog dette i Munden saa lidt som muligt, for det kan ikke blive andet end en Infinitation mod dem, der staa paa et andet Standpunkt, og det skal man ikke have Lov til, i hvert Fald ikke over for mig, saa længe som jeg er i Stand til at tage til Orde derimod. — Jeg skal endnu kun gøre en Slutningsbemærkning til det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds. Jeg skal ikke nægte, at jeg søgte mig noget saaret ved hans Optraeden. Hans haanende Bemærkninger om mine militære Begreber undrede mig saa meget mere, som vi have taget en rigtig alvorlig Omgang med hinanden i Langaa for nogle Aar siden, og der fik